

Nr. 104028 / 17.12.2012

Aprobat,
SECRETAR DE STAT,
Stelian-Victor FEDORCA

REGULAMENT SPECIFIC
privind organizarea și desfășurarea concursului național interdisciplinar
de limba și literatura română și religie
pentru elevii gimnaziu
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
- Concursul de la PUTNA -

Capitolul I
Cadrul general

Art.1. Prezentul regulament cuprinde cadrul de organizare și desfășurare a concursului național interdisciplinar de limba română și religie, pentru elevii din clasele a V-a - a VIII-a, **Cultură și spiritualitate românească**.

Art. 2. (1) Concursul valorifică personalitatea culturală deschisă, flexibilă a elevului capabil de performanță din învățământul preuniversitar.

(2) Obiectivul fundamental este centrat pe promovarea interdisciplinarității, prin identificarea arhetipului literaturii de inspirație sacră și valorificând cunoștințele elevilor despre valorile spirituale românești, cu scopul cultivării respectului față de acestea și pentru conștientizarea specificului național și a conexiunilor cu valorile universale.

Art. 3. (1) Concursul se adresează elevilor din gimnaziu pasionați de înțelegerea relației dintre ficțional/nonficțional, capabili de un act comprehensiv bazat pe interdisciplinaritate și valorificând componenta de antropologie culturală din curriculumul celor două discipline.

(2) Concurenților li se evaluează abilitățile de susținere a unei argumentări personale, bazate pe studiu comparativ și pe intuiție culturală.

Art. 4. (1) Concursul are ca temă **Lumea între sacru și profan** și se desfășoară pe două niveluri, la care pot concura elevii de gimnaziu:

- nivelul claselor V-VI
- nivelul claselor VII-VIII

(2) Pentru a participa la concurs, elevii trebuie să dețină abilități de documentare, de lectură și interpretare a mesajului textului literar cu tematică sacră și a textului nonliterar despre relația dintre sacru și profan, conform precizărilor din anexă, care valorifică programele de limba și literatura română și religie.

(3) Evaluarea vizează atât scrierea despre textul literar/nonliterar, cât și despre mesajul imaginii plastice reflectând relația dintre conceptul de sacralitate și reprezentarea iconografică, la nivelul componentei estetice și de simbolizare.

Art. 5. (1) Concursul are următoarele etape: județeană și națională.

(2) La fiecare etapă, concurenții vor susține o probă scrisă; aceasta are durata de 2 ore la etapa județeană și de 3 ore la etapa națională.

Capitolul II

Selecția elevilor și norma de reprezentare

Art. 6. (1) La etapa județeană, din fiecare unitate școlară gimnazială din județ, pot participa elevi capabili de performanță la disciplinele din ariile curriculare **limbă și comunicare** (disciplina *limba și literatura română*) și **om și societate** (disciplina *religie*).

(2) Selecția elevilor se va face prin susținerea de către aceștia a unei probe scrise de 2 ore, cu subiecte având o abordare interdisciplinară a elementelor de cultură și spiritualitate românească, conform structurii din **anexă**.

(3) Evaluarea lucrărilor va fi realizată de profesorii de limba și literatura română și religie, nominalizați de inspectorii de specialitate de la fiecare inspectorat școlar.

(4) Punctajul maxim acordat este de 100 de puncte.

Art. 7. (1) La etapa națională, din fiecare județ vor participa câte 2 elevi, de regulă, câte 1 elev pentru fiecare nivel (nivelul claselor V-VI și nivelul claselor VII-VIII).

(2) Nominalizarea pentru etapa națională a celor 2 elevi din fiecare județ are ca bază punctajul cel mai mare obținut, la fiecare nivel, de elevii participanți.

(3) Din municipiul București, vor participa la etapa națională 6 elevi, selectați conform precizărilor de la alin. (1).

Art. 8. Fiecare comisie județeană va transmite județului gazdă pentru etapa națională, baza de date privind elevii calificați, în termen de 5 zile de la finalizarea etapei județene, pe adresa spiritualitate_lro@yahoo.com.

Capitolul III

Programa și structura subiectelor

Art. 9. (1) Subiectele evaluează nivelul competențelor dobândite atât prin educație formală, cât și nonformală și vizează capacitatea de tratare interdisciplinară a subiectelor propuse.

(2) Structura subiectelor respectă domeniile din programele școlare de limba și literatura română și religie, precum și secțiunile și nivelurile concursului, conform precizărilor din Art. 4, alin. (1) din prezentul regulament specific.

Art. 10. (1) Pentru etapele județeană și națională, subiectele și baremele de corectare și notare sunt elaborate de un grup de lucru, membri în Comisia Centrală de evaluare, desemnați de MECTS, în colaborare cu inspectoratul școlar al județului gazdă.

(2) **Subiectele pentru etapa județeană** vor fi **parolate și postate pe serverul FTP** al fiecărui inspectorat școlar, în preziua etapei județene și vor fi descărcate de inspectorii de specialitate în aceeași zi, până la orele 14.00. **Deparolarea** se va face a doua zi, ca urmare a comunicării parolei, de către inspectorii generali MECTS, tuturor inspectorilor de specialitate, care îi vor apela telefonic, conform notei oficiale pe care o vor primi la inspectorat în săptămâna dinaintea desfășurării etapei județene.

(3) În funcție de etapă, subiectele vor respecta structura specificată în anexa la prezentul regulament și particularitățile de vârstă ale elevilor cărora le sunt destinate.

Art. 11 (1) Programa concursului respectă **Curriculumul extins pentru toate clasele a V-a - a VIII-a, la ambele discipline de concurs** (limba și literatura română și religie).

(2) Temele din programă cuprind **abordări interdisciplinare, evidențiind raportul de complementaritate al celor două discipline (limba și literatura română și religie), în construirea imaginii despre lume și în reprezentarea simbolică a acesteia în artă cu sau fără respectarea canonului.**

(3) În redactarea lucrării, concurenții vor apela atât la conținuturile specifice disciplinei limba și literatura română, cât și la cele specifice religiei, abordate în raport de complementaritate.

(4) Concurenții vor configura o abordare culturală a relației dintre sacru și profan.

Capitolul IV

Organizarea comisiilor

Art. 12. Răspunderea pentru organizarea și desfășurarea etapei județene revine inspectoratului școlar al fiecărui județ, prin inspectorii de specialitate (limba română și religie).

Art. 13. (1) Componența Comisiei Centrale este propusă de inspectorii generali din MECTS, avizată de directorul general al DGEÎTPV și aprobată de secretarul de stat pentru învățământul preuniversitar.

(2) Comisia Centrală a concursului are următoarea componență:

- 1 președinte de onoare, personalitate marcantă a culturii românești;
- 1 președinte, cadru didactic universitar;
- 2 vicepreședinți;
- 2 secretari, inspectorii de specialitate din județul gazdă;
- 16 membri evaluatori.

Art. 14. Comisia de contestații este alcătuită din profesorii care au evaluat inițial la o altă clasă.

Capitolul V

Evaluarea

Art. 15. (1) La cele două etape ale concursului, evaluarea lucrărilor este realizată de către profesori de limba română și religie, având merite deosebite, care nu au elevi calificați la clasa la care evaluează.

(2) Evaluarea respectă baremul stabilit de grupul de lucru și validat de Comisia Centrală.

(3) Punctajul maxim acordat de fiecare evaluator este 100 de puncte. Punctajul final se calculează ca medie aritmetică a punctajelor acordate de fiecare dintre cei doi profesori evaluatori.

Art. 16. (1) Elevii pot contesta rezultatul inițial obținut.

(2) Pentru lucrările care au obținut inițial cel mult 90 de puncte, în urma reevaluării la contestații, punctajul inițial se va modifica numai dacă între acesta și cel obținut la reevaluare este o diferență mai mare de 10 puncte.

(3) Pentru lucrările care, la evaluarea inițială au obținut între 91 și 100 de puncte, punctajul final este cel acordat de comisia de contestații.

Art. 17. La toate etapele concursului, rezultatele finale se comunică după cel mult 24 de ore de la încheierea intervalului orar pentru depunerea contestațiilor.

Capitolul VI

Premierea

Art. 18. (1) La toate etapele concursului, ierarhia concurenților, în vederea premierii, se stabilește **în ordinea descrescătoare a punctajului final obținut de fiecare concurent.**

(2) La etapa națională, la fiecare nivel din cadrul fiecărui nivel, se acordă câte 3 premii (de regulă un premiu I, un premiu II și un premiu III) și mențiuni pentru cel mult 10% din numărul participanților, la fiecare nivel.

(3) În situații de punctaj egal, pentru departajarea concurenților, se are în vedere punctajul acordat pentru originalitatea soluțiilor/ tratării subiectului III.

Art. 19. (1) La etapa națională, premiile și mențiunile se acordă de MECTS și constau în diplome semnate de ministrul educației și în bani, conform cuantumului aprobat prin ordin de ministru.

(2) În vederea acordării premiilor speciale, Comisia Centrală va stabili criteriile de atribuire, pe care le va face publice înainte de afișarea rezultatelor inițiale.

(3) Premiile speciale pot fi în bani, cărți, obiecte de birotică și papetărie, excursii/ tabere, atât în țară, cât și în străinătate și sunt însoțite de diplome acordate de societăți științifice, asociații profesionale, universități, autorități locale sau alți sponsori.

(4) Premiile speciale pot fi acordate independent sau împreună cu premiile și mențiunile acordate de MECTS.

Art. 20. La propunerea Arhiepiscopiei Sucevei și Bucovinei, cele mai bune lucrări pot fi publicate, cu acordul autorilor.

Capitolul VII Dispoziții finale

Art. 22. (1) După stabilirea listei elevilor care participă la etapa națională, inspectorii de specialitate vor organiza, la nivelul inspectoratului școlar, o întâlnire cu elevii calificați pentru etapa națională, cu profesorii însoțitori și cu părinții elevilor, în vederea instruirii acestora pentru participarea la etapa națională.

(2) Elevii din fiecare județ, participanți la etapa națională vor fi însoțiți de 1 profesor; elevii din municipiul București vor fi însoțiți de 2 profesori.

(3) Elevii participanți la fiecare etapă a concursului vor avea asupra lor carnetul de elev cu fotografie, ștampilat pentru anul școlar în curs, ca document necesar profesorilor asistenți pentru verificarea identității.

(4) Elevii participanți la etapa națională a concursului vor avea asupra lor și avizul epidemiologic eliberat de medicul de familie cu cel mult 48 de ore înainte de începerea competiției.

Art. 23. Profesorul delegat pentru a însoți elevii la etapa națională răspunde de supravegherea elevilor pe toată perioada deplasării acestora la etapa națională a concursului și a desfășurării acestuia.

Art. 24. (1) În cazul în care familia unui elev dorește să-l însoțească la etapa națională, inspectorul de specialitate va solicita părinților o declarație pe propria răspundere, prin care aceștia iau la cunoștință programul concursului și își asumă respectarea acestuia, precum și supravegherea elevului.

(2) În cazul în care unul dintre elevii din lista comunicată pentru etapa superioară nu poate sau nu mai dorește să participe, directorul școlii, respectiv inspectorii de specialitate de la nivelul inspectoratului școlar, vor comunica, prin adresă oficială, centrului de organizare și desfășurare a etapei, numele, prenumele următorului elev din ierarhia clasei care îl va înlocui.

Art. 25. Nu se admite transferul locurilor de la un nivel la altul și nici suplimentarea numărului de locuri acordate județului.

**Director General,
Liliana PREOTEASA**

**Director,
Mihaela Tania SANDU**

**Inspectori Generali,
Mina-Maria RUSU**

Cătălin PÎSLARU

**Anexa la Regulamentul specific de organizare și desfășurare a concursului național
interdisciplinar
de limba și literatura română și religie
pentru elevii din clasele a V-a - a VIII-a,
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ**

Programa concursului vizează elementele din programele pentru gimnaziu la disciplinele limba și literatura română și religie, pentru învățământ de cultură generală și cuprinde valorile și atitudinile, precum și competențele specifice care configurează atât zona de confluență a celor două discipline, cât și specificul fiecăreia, în parte, în construirea spațiului cognitive al elevilor. În abordarea programelor, se are în vedere raportul de complementaritate a celor două discipline în receptarea textului literar/nonliterar, orientat tematic.

În spiritul formării la elevi a competențelor-cheie, prin abordarea interdisciplinară a conținuturilor celor două discipline de studiu, concursul își propune să stimuleze elevii capabili de performanță din clasele a V-a – a VIII-a, în vederea accesului la cunoașterea complexă, prin dubla poziționare disciplinară în raport cu realitatea.

Scopul competiției este de a crea elevilor un spațiu deschis al cunoașterii, prin conștientizarea faptului că între discipline granițele sunt flexibile și cuprind o zonă de interferență, în care se găsesc conținuturile care pot fi abordate deopotrivă din perspectiva de cunoaștere dată de fiecare dintre cele două discipline. În acest sens, **Recomandarea Parlamentului European** și a **Consiliului Uniunii Europene** privind *competențele-cheie* din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC) conturează, „profilul de formare european” structurat pe cele opt domenii de competență cheie, dintre care se detașează prin valoare competența de *comunicare* și aceea de *sensibilizare și exprimare culturală*.

Structurarea acestor competențe-cheie se realizează la intersecția mai multor paradigme educaționale și vizează aspecte inter- și transdisciplinare, metacognitive, realizabile prin efortul mai multor arii curriculare, în cazul acestui concurs, **limbă și comunicare** și **om și societate**.

COMPETENȚE GENERALE

1. Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse.   2. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse.   3. Utilizarea adecvată a limbajului și a conceptelor specifice din sfera valorilor religioase, în diferite contexte de comunicare.   4. Corelarea cunoștințelor religioase cu cele dobândite la alte discipline de învățământ.

VALORI ȘI ATITUDINI

• Cultivarea interesului pentru lectură și a plăcerii de a citi, a gustului estetic în domeniul literaturii.   • Stimularea gândirii autonome, reflexive și critice în raport cu diversele mesaje receptate.   • Dezvoltarea unei gândiri deschise și creative; dezvoltarea inițiativei, independenței în gândire și în acțiune pentru a avea disponibilitate de a aborda sarcini variate.   • Cultivarea unei atitudini pozitive față de limba română și recunoașterea rolului acesteia pentru dezvoltarea personală și îmbogățirea orizontului cultural.   • Interesul pentru aprofundarea cunoștințelor religioase în vederea permanentei deveniri spirituale.

Prin valorificarea celor trei domenii de conținut dezvoltate la disciplina limba și literatura română pentru gimnaziu (*lectura, practica rațională și funcțională a limbii și elemente de construcție a comunicării*), și a celor două domenii pentru liceu (*literatură și limbă și comunicare*) elevii vor putea demonstra competențele de comunicare și culturale proprii, ca bază pentru activitatea de performanță.

Dezvoltarea raportului de complementaritate a literaturii cu religia în receptarea complexității componenteii existențiale și a reflectării acesteia în arta cuvântului conduce la extinderea orizontului cultural și la abordarea culturii în complexitatea ei. Prin acest gen de abordare a cunoașterii, se fundamentează cunoștințe, abilități și atitudini specifice culturii umaniste. Concursul asigură punerea în valoare a contribuției religiei la cultura și civilizația universală, prin conexiunile cu limba, literatura, arta și civilizația. Abilitățile pe care trebuie să le probeze candidații sunt: analizarea, compararea și dezbateră privind rolul religiei în cultura universală, evitând aspectul dogmatic și valorificând dimensiunea culturală. Concursul interdisciplinar are ca obiectiv manifestarea unor atitudini pozitive față de formele de expresie culturală, care contribuie la afirmarea identității culturale românești în spațiul universalității.

Parcursarea conținuturilor la ambele discipline va viza aprofundarea demersului hermeneutic, adecvându-l vârstei elevilor și orizontului lor cultural de factură umanistă. În vederea pregătirii pentru participarea la etapele județeană și națională, elevii vor exercita ilustrarea temelor derivate din specificul fiecărei secțiuni, utilizând și surse suplimentare în raport cu programele școlare.

Recomandări bibliografice:

1. Mitropoliți români, ctitori de cultură (Varlaam, Dosoftei, Antim Ivireanu)
2. Valeriu Anania, *Cerurile Oltului*
3. Antonie Plămădeală, *Dascăli de cuget și simțire românească*
4. Ovidiu Drimba, *Istoria culturii și civilizației*
5. Paul Evdochimov, *Arta icoanei*
6. *Poezia română religioasă, de la Dosoftei, la Nichifor Crainic* (antologie)
7. Dumitru Stăniloae, *Reflecții despre spiritualitatea poporului român*
8. *Antologii de literatură populară*

Elevii vor aborda operele autorilor de literatură română din perspectiva mesajului și a exprimării sale artistice, valorificând raportul dintre sacru și profan și valoarea lor sapiențială, cu respectarea programei școlare de la fiecare clasă.

Subiectele vor evalua competențele concurenților de scriere despre textul literar/ nonliterar/ imaginea plastică, prin identificarea și valorificarea simbolurilor. Se va urmări integrarea evenimentelor religioase în istoria omenirii, prin valorificarea valențelor formative ale unei lecturi active.

1. Structura subiectul pentru etapa județeană:

Partea I evaluează competențele specifice deținute de candidați la *limba și literatura română și religie*, pornind de la un text sau fragment de **text literar*** care tratează **problematika secțiunii**, selectat cu respectarea particularităților de vârstă ale elevilor.

Punctajul maxim acordat - 60 de puncte.

Partea a II-a evaluează competențele specifice deținute de candidați la *limba și literatura română și religie*, pornind de la un **text nonliterar*** care tratează **problematika secțiunii**, selectat cu respectarea particularităților de vârstă ale elevilor.

Punctajul maxim acordat - 30 puncte.

10 puncte se acordă din oficiu

Total – 100 de puncte

*textele-suport vor fi selectate atât din literatura populară, cât și din literatura cultă

2. Structura subiectului pentru etapa națională:

Subiectul A (2 ore):

Partea I evaluează competențele specifice deținute de candidați la *limba și literatura română și religie*, pornind de la un text sau fragment de **text literar*** care tratează **problematika secțiunii**, selectat cu respectarea particularităților de vârstă ale elevilor.

Punctajul maxim acordat - 40 de puncte.

Partea a II-a evaluează competențele specifice deținute de candidați la *limba și literatura română și religie*, pornind de la un **text nonliterar*** care tratează **problematika secțiunii**, selectat cu respectarea particularităților de vârstă ale elevilor.

Punctajul maxim acordat - 20 puncte.

Subiectul B (1 oră):

Subiectul vizează abordarea mesajului imaginii plastice (canonice/artistice) din perspectivă semiotică și analiza simbolului, ca icon. Subiectul evaluează capacitatea de analiză, sinteză, generalizare și abstractizare evidențiată în redactarea unui text literar/nonliterar despre/pornind de la **o imagine plastică**** pe care elevii o vor primi pe suport tipărit, color, format A4, în care este simbolizată relația dintre sacru și profan.

Punctajul maxim acordat - 30 puncte.

10 puncte se acordă din oficiu

Total – 100 de puncte

*textele-suport vor fi selectate atât din literatura populară, cât și din literatura cultă

**imaginile plastice propuse spre interpretare pot fi selectate din iconografie, din arta plastică de inspirație sacră sau pot fi fotografii artistice cu mesaj adecvat specificului acestui concurs.

Mina-Maria RUSU

Inspectori Generali,

Cătălin PÎSLARU